

ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ ПРОДУКЦІЇ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Кадол Л.В., к.т.н., доцент кафедри економіки, організації та управління підприємствами, **Федоренко Т.В.**, здобувач. Криворізький національний університет.
Хімченко А.В., учениця 10-А класу. КЗШ №32.

Вступ. Дослідження проблем формування ціноутворення продукції підприємств будівельної галузі є актуальним, бо їх вирішення забезпечить достовірність формування кошторисної документації інвестора на різних стадіях інвестиційного циклу із застосуванням досягнень науки й техніки, вітчизняного та зарубіжного досвіду.

Метою роботи є розгляд особливостей ціноутворення продукції підприємств будівельної галузі.

Матеріали та методи. У процесі дослідження використано загальнонаукові методи наукового пізнання – методи статистичного аналізу та узагальнення.

Результати. Питання ціноутворення на будівельну продукції, особливо будівельно-монтажних робіт, винесено як практиками, так і теоретиками-дослідниками на активне дискусійне поле. Дослідженнями проблем реформування ціноутворення в будівництві займалась ціла низка науковців, котрі залишили достатню кількість публікацій на цю тему. Такими вченими є: А. Беркута, А. Гойко, Н. Куденко, Ю. Суровцева, В. Резниченко, С. Юр'єва та інші, активно залучені працівники фірм-розробників програм з формування документації інвестора.

До основних завдань кошторисного нормування та ціноутворення в будівництві традиційно відносять визначення кошторисної вартості будівництва на всіх етапах інвестування; підвищення ефективності капітальних вкладень; забезпечення економії фінансових та трудових ресурсів; залучення при реалізації інвестиційних проектів у будівництві досягнень науки, техніки, вітчизняного та зарубіжного досвіду. У практичній діяльності самі об'єкти будівництва не є типовими. Навіть при типовій архітектурі прив'язки до різного роду джерел постачання, електро-, водо- та газомереж будуть індивідуальними, в чому і є одна із відмінностей будівельної галузі.

Суровцева Ю.В. відмічала, що застосування системного підходу до вдосконалення ціноутворення та управління вартістю в будівництві забезпечить її зниження та може складати до 30% від кошторисної вартості об'єкта. Однак, в силу особливостей будівельної продукції в галузі неможливо реалізувати принцип єдиної ціни на однорідну продукцію. У зв'язку з цим ціна кожної окремої будівлі та споруди визначається кошторисною вартістю, розрахованою на основі індивідуального проекту [1, с. 278].

Так, для відкриття фінансування Мінрегіонбуд дозволяє використовувати укрупнені показники вартості за типовими проектами об'єктів різного призначення, але для остаточних розрахунків потрібні по-елементні розрахунки складових за видами робіт. Недосконалість розрахунку договірної ціни, алгоритм формування якої не забезпечує необхідного рівня прибутку підрядників при виконанні будівельно-монтажних робіт; недоліки розрахунку заробітної плати працівникам навіть до рівня, рекомендованого Мінрегіонбудом, не забезпечують здорового конкурентного середовища та призводять до критичного рівня фінансового стану суб'єктів капітальних вкладень в будівництві. На дискусійному полі вже досить тривалий час постає питання щодо перегляду підходу як самого нормування будівельно-монтажних робіт, так і питань дозвільних процедур.

Висновки. Прийняті Верховною Радою України 11 вересня 2019 року законопроекти – проект закону №1081 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення порядку надання адміністративних послуг у сфері будівництва та створення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва» та проект № 1052 «Про внесення змін до Закону України «Про будівельні норми» щодо удосконалення нормування у будівництві» подають надію будівельним підприємствам у вирішенні чималих проблем ціноутворення на будівельно-монтажні роботи.

Список літератури

1. Суровцева Ю.В. Синергетичні підходи до систем ціноутворення будівельної продукції в умовах ринку. *Комунальне господарство міст : науково-технічний збірник*. Харків. 2008. № 85. С. 277–281.